

**Schoolondersteuningsprofielen
Plein013
2016**

De Bunders

Rapport audit

School-Ondersteuningsprofiel IVO

Naam onderwijsvoorziening: BAO De Bunders

Datum bezoek : 14 december 2015

In opdracht van : Plein013

Rapporteur: drs. Jeroen Schuitert

Sardes, Utrecht

December 2015

Inleiding

Uw school¹ biedt onderwijsondersteuning aan leerlingen die speciale onderwijsbehoeften hebben. Wanneer uw school tegen haar grenzen aanloopt, is er de mogelijkheid om de leerling en zijn of haar ouders² te verwijzen naar een andere school, bijvoorbeeld een school voor speciaal (basis)onderwijs.

Scholen verschillen in de onderwijsondersteuning die zij (kunnen) bieden. Uit verwijsgedrag van scholen bijvoorbeeld blijkt dit heel duidelijk: een leerling waarbij de ene school tegen de grenzen van haar onderwijsondersteuning aanloopt, kan op een andere school zonder al te veel inspanning passend onderwijs krijgen. Soms is de reden makkelijk aanwijsbaar: een school in een gebouw met veel trappen en weinig ruimte is niet zomaar passend voor een leerling in een rolstoel. Maar meestal is het lastiger om aan te geven wanneer een leerling niet, en wanneer wel, op de school terecht kan.

Zowel voor de school zelf, als voor ouders en voor de bovenschoolse organisatie die het bovenschoolse netwerk van ondersteuningsvoorzieningen inricht (schoolbestuur, samenwerkingsverband po Plein013, regionaal netwerk Passend Onderwijs), is het van belang te weten waar de school staat voor wat betreft de onderwijsondersteuning en wat mogelijkheden zijn om de onderwijsondersteuning te versterken en eventueel uit te breiden.

Uw school maakt onderdeel uit van samenwerkingsverband Plein013. Van alle scholen van dit samenwerkingsverband is in najaar 2013 het ondersteuningsprofiel in kaart gebracht. We brengen de profielen nu, in 2015, opnieuw in kaart, op een vergelijkbare manier als in 2013. De inhoud van de rapportage is iets uitgebreid, en wat anders geordend dan de rapportage in 2013. Wij hopen hiermee de informatie nog beter leesbaar aan te bieden, zonder de vergelijkbaarheid met 2013 te verliezen.

Om het schoolprofiel in kaart te brengen verzamelden wij informatie op vijf domeinen:

1. de *diversiteit* van de leerlingenpopulatie van de school
2. de *ruimte voor verschillen* tussen leerlingen, die de manier van onderwijs geven op de school biedt
3. de beschikbaarheid van *extra voorzieningen* bij de school op de volgende vijf 'velden':
 - a. extra handen / omvang van de klassen
 - b. speciale onderwijsmaterialen
 - c. mogelijkheden van de ruimtelijke omgeving
 - d. expertise (teamexpertise en individuele expertise van leerkrachten/medewerkers)
 - e. samenwerking met (zorg)instanties buiten het onderwijs
4. de *borging* van de extra ondersteuning voor leerlingen in de organisatie van het onderwijs
5. de intensiteit en omvang van de *samenwerking* met anderen binnen het samenwerkingsverband Plein013, en in het bredere onderwijsveld

In termen van vraag en aanbod zou het eerste domein, de leerlingenpopulatie, gekarakteriseerd kunnen worden als de vraag. Aan die vraag komt de school tegemoet met haar aanbod, gekarakteriseerd op de domeinen 2 t/m 5.

Binnen het aanbod van de school heeft het tweede domein een andere status dan de domeinen 3, 4 en 5. De ruimte die de manier van onderwijsgeven biedt voor de verschillende onderwijsbehoeften (domein 2) vormt de basis van de mogelijkheden die de school kan bieden. Bijvoorbeeld inzet van extra voorzieningen (domein 3) heeft minder zin wanneer de school in haar manier van lesgeven heel beperkt om kan gaan met verschillen. Omdat het tweede domein een belangrijk aspect van het profiel is nemen we een korte toelichting op (zie kader).

¹ Waar in dit rapport korthedshalve staat 'school', wordt steeds bedoeld 'school of arrangement', waarbij een arrangement kan zijn een s(b)o, een talentklas of een andere vorm van door het swv georganiseerde ondersteuning.

² Waar in dit rapport korthedshalve staat 'ouders' wordt steeds bedoeld 'ouders of verzorgers'.

Toelichting op de ruimte voor verschillen in de manier van onderwijs bieden

De ruimte die onderwijs biedt aan verschillen tussen leerlingen wordt in belangrijke mate bepaald door het onderwijsconcept van de school. Meer specifiek: door de mate waarin de lesstof dan wel de individuele onderwijsbehoefte van de leerling uitgangspunt van het lesprogramma is. Dit kan worden gezien als een dimensie die loopt van methode-gestuurd naar leerling-gestuurd.

Aan het ene uiterste van die dimensie staan de scholen die bijna de volledige lestijd de methode als leidraad hanteren. Leerlingen die onvoldoende uit de weg kunnen met de standaardmethode krijgen herhalingsstof, extra instructie of verdiepingsstof – zoals die binnen de methode is gegeven. Het gemiddelde niveau en tempo van de standaardmethode is maatgevend. Scholen die dit concept welbewust hanteren zijn vaak van opvatting dat 'een leerling bij de groep houden' betekent dat de leerkracht zijn of haar uiterste best doet om de zwakkere leerling voor wat betreft zijn of haar prestaties zoveel mogelijk bij de gemiddelde groep aan te laten haken.

Het andere uiteinde van de dimensie wordt bezet door scholen die hun onderwijsconcept afstemmen op de leerlingen die op dat moment de klas vormen. De start ligt bij de individuele onderwijsbehoeften van leerlingen met hun individuele ontwikkelings- en leerlijnen. Het overzicht van die lijnen in de groep geeft mogelijkheid tot het bundelen van de leerlijnen waar deze (bijna) samenvallen. De instructieplanning wordt afgestemd op deze gebundelde leerlijnen. De werkvormen in de groep zijn vaak heterogeen, waardoor 'een leerling bij de groep houden' hier een gelijke betekenis heeft voor elke leerling. Bij een dergelijk concept worden veelal ook standaardmethoden en methode-gebonden toetsen gebruikt, maar dan als middel zonder dat zij direct het didactisch en pedagogisch handelen sturen.

Alle scholen hebben te maken met verschillen tussen kinderen. Relevant voor Passend Onderwijs zijn verschillen tussen leerlingen op het gebied van:

- leercompetenties
- leerstijlen
- gedragscompetenties
- gedragsstijlen
- culturele achtergronden
- gezinsachtergronden

Van een extra vergroting van de range van onderwijsbehoeften in een klas is sprake bij combinatieklassen.

Leerkrachten op scholen die vooral methode-gestuurd werken, rekken naarmate er meer verschillende kinderen in hun klas zitten, de mogelijkheden van hun onderwijsaanbod steeds verder op.

Manieren om binnen het methode-gestuurde concept onderwijs te bieden aan leerlingen met verschillende onderwijsbehoeften zijn o.a.:

- het groeperen van handelingsplannen;
- het werken in niveaugroepen;
- zelfstandig werken;
- vergroting van de expertise van de leerkracht;
- incidentele toepassing van vormen van leren in heterogene groepen;
- de keuze van methodes die heel veel ruimte bieden voor gedifferentieerd werken.

Omdat het uitgangspunt van de les bepaald is door de centrale aanpak van de methode, betekent elke nieuwe onderwijsbehoefte een extra aanpassing bij die aanpak. Wanneer veel aanpassingen nodig zijn, beleeft de leerkracht dit vaak als een stapeling van taken, en daarmee als een toenemende belasting. Soms uit zich dit door de behoefte van de leerkracht aan steeds meer orde en rust in de klas, om de controle te kunnen houden over alle verschillende activiteiten die gelijktijdig plaatsvinden. Met het toenemen van de organisatorische belasting van de leerkracht, blijft er minder tijd en energie over voor het ter plekke inspelen op specifieke behoeften van leerlingen op het moment dat die zich aandienen.

Het methode-gestuurde onderwijsconcept is begrensd in haar capaciteit om kinderen met andere onderwijsbehoeften op te nemen.

De informatie voor dit school-ondersteuningsprofiel is verzameld door middel van

- een beperkt documentatie-onderzoek (organisatie en kengetallen school)
- een interview met sleutelfiguren uit de school (minimaal de directeur, een intern begeleider, een leerkracht en een ouder) - aanwezig waren: dhr. Gerard Molenkamp (directeur), mw. Karin Boonman (IB), mw. Yvonne Hoosemans (consulent), mw. Mariëlle van Oorschot (leerkracht), mw. Wendy van Es (ouder).
- observaties bij enkele lessen in de groepen: 7B begrijpend lezen, 4B estafette lezen, 6 spelling.
- een teamgesprek - aanwezig was een representatief deel van het schoolteam.

Het interview en de observaties richtten zich vooral op *de stand van zaken*, op hoe in de praktijk van nu de lessen gegeven worden, en wat de mogelijkheden zijn voor leerlingen die een ongewone ondersteuningsbehoefte hebben.

Het teamgesprek is gevoerd aan de hand van een aantal stellingen en uitspraken. De focus van het gesprek ligt bij de *opvattingen en ambities* van de gespreksdeelnemers als het gaat om het bieden van onderwijs aan leerlingen met een verschillende onderwijsbehoeften.

Het beeld van de stand van zaken (interview en observaties) en de opvattingen en ambities (teamgesprek) vullen elkaar aan.

De profielsamenvatting die hierna volgt geeft een overzicht over alle opbrengsten, samengevat door de rapporteur in een weging ten opzichte van andere scholen van dezelfde schoolsoort. Waar mogelijk is de vergelijking gemaakt met het gemiddelde van de Nederlandse scholen zoals die uit statistisch overzicht en onderzoek bekend is. In aanvulling daarop profileren wij de school op basis van onze ervaring met audits op honderden scholen. Vanuit het streven om de betrouwbaarheid van de profilering zo hoog mogelijk te stellen, is de profilering bovendien getoetst aan onderling afstemming tussen de auditoren die de scholen van Plein013 bezochten.

Na de profielsamenvatting staat in de *bijlage: opbrengsten interview* de belangrijkste informatie zoals die is aangereikt door de geïnterviewden, aangevuld met informatie uit het dataformulier.

Beide onderdelen, de *profielsamenvatting* en de *opbrengsten interview*, volgen de indeling in de vijf domeinen, zodat u de informatie eenvoudig aan elkaar kunt koppelen.

Wij wijzen er op dat de informatieverzameling veelzijdig en uitgebreid is geweest, maar niet alle informatie van alle leerkrachten betrof, en bovendien beperkt is door het karakter van een momentopname.

Profielsamenvatting: positie van de school, grenzen en groeimogelijkheden

Korte impressie van de school

Basisschool De Bunders te Oisterwijk is sinds twee jaar gehuisvest in een nieuw schoolgebouw. Het vormt een brede school samen met de BSO en TSO (Humanitas), peuterspeelzaal, kinderdagverblijf, wijkcentrum en sportzaal. De leslokalen liggen aan beide zijden van een brede gang. Op de gang zijn enkele werkplekken gecreëerd. Tussen sommige lokalen zijn schuifwanden geplaatst. Op enkele plekken is een pui verwijderd zodat een directe verbinding met de gang is ontstaan, zoals bij de kleutergroepen en het ICT-lokaal. Op de teldatum van 01-10-2015 waren er 351 leerlingen ingeschreven, verdeeld over 14 groepen. De school kiest als groepeeringsvorm vooralsnog voor het samenstellen van jaargroepen. Gezien de leerlingenaantallen was het niet mogelijk om allemaal parallelgroepen te formeren, waardoor er één groep een combinatiegroep is, namelijk 5/6. De kleutergroepen worden bewust samengesteld als combinatiegroepen 1-2. Er wordt gewerkt met het leerstofjaarklassensysteem, waarbij de lesmethoden overwegend het aanbod bepalen.

De leerlingenpopulatie is op het gebied van leren te kenmerken als relatief homogeen en dat geldt ook voor de culturele achtergrond. Het opleidingsniveau van de ouders en de sociaaleconomische achtergrond is bovengemiddeld. De leeropbrengsten van de leerlingen zijn ook bovengemiddeld. Zo scoren alle groepen op rekengebied 'blauw' volgens de Citonorm. Weinig leerlingen hebben speciale behoeften rond informatieverwerking en gedrag. De school staat open voor het realiseren van arrangementen en/of extra ondersteuning, zowel voor leerlingen die langzamer moeten, als voor leerlingen die sneller kunnen. De school heeft een eigen bovenschoolse plusklas, alsmede een tweejarige Spaanse klas voor getalenteerde leerlingen.

Het team is zich de laatste jaren aan het oriënteren op het gewenste onderwijsconcept. Men wil realiseren dat de leerling meer regie kan voeren over het eigen leerproces (eigenaarschap) en dat het onderzoekend leren centraal komt te staan. Dit heeft uiteraard gevolgen voor de leerkrachtvaardigheden en de ambitie hierin staat beschreven in het schoolplan. Momenteel worden er schoolbezoeken georganiseerd om bij anderen in de keuken te kijken. Zo onderzoekt men of er gewerkt moet gaan worden met units, waarbij er heterogene groepen worden samengesteld bijvoorbeeld bestaande uit 1-2-3, 4-5-6 en 7-8. De gedachte daarbij is om groepsdoorbrekend te gaan werken (bijvoorbeeld met IPC en OGO), waarbij het leerstofjaarklassensysteem wordt losgelaten. Er wordt nu al ervaring opgedaan met coöperatieve werkvormen en meer thematisch werken in de zaakvakken.

De school is een academische opleidingsschool. Dit houdt in dat onderzoek structureel aan de basis ligt van schoolontwikkeling. Derhalve is er veel contact met de PABO. Dit brengt tevens met zich mee dat er veel stagiaires zijn die worden begeleid door een interne basisschoolcoach.

Domein 1: Diversiteit van de leerlingenpopulatie

Domein 1. Kijkend naar de bevroagde aspecten van *de leerlingenpopulatie* is de populatie van de school ten opzichte van ten opzichte van andere scholen in Nederland

- ☒ meer homogeen
- ☐ vergelijkbaar
- ☐ meer heterogeen

Domein 2: Ruimte voor verschillen

In het volgende schema wordt het onderwijsconcept van De Bunders weergegeven in de relatie tussen de mate waarin de lesmethode sturend is en de mate waarin diversiteit van leerlingen opgevangen kan worden.

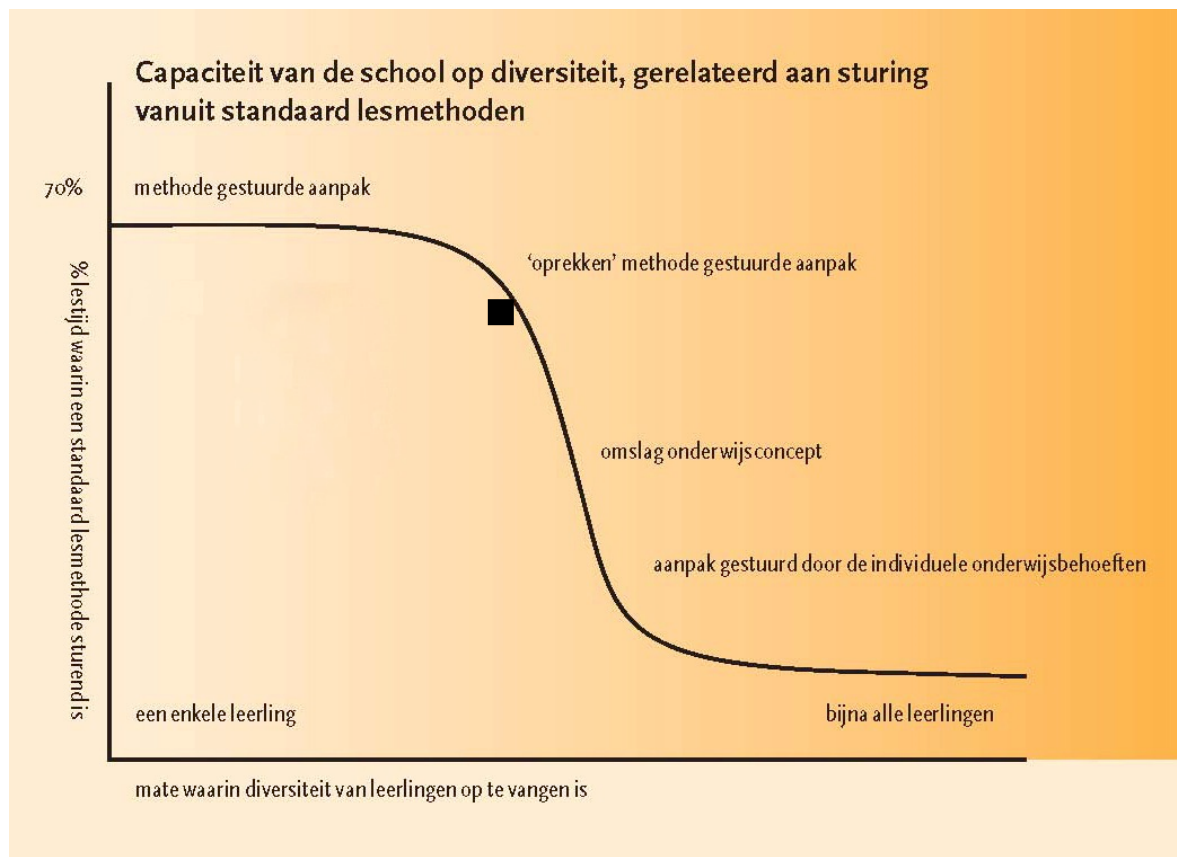
De gebogen lijn geeft van links naar rechts een mogelijk model van de ontwikkeling van een onderwijsconcept, startend bij het leerstofjaarklassensysteem met een strakke hantering van standaardmethoden. Via het oprekken van de methode-gestuurde aanpak toont het model een omslag in de aanpak naar het starten van de lesinhoud bij de individuele onderwijsbehoeften van de leerlingen in de klas.

Let wel: de richting van links naar rechts geeft alleen een wenselijke richting aan wanneer:

- De school meer ruimte wil bieden aan de bestaande diversiteit onder de leerlingen.
- De school meer leerlingen met speciale onderwijsbehoeften onderwijs wil kunnen bieden.
- De leerlingenpopulatie van de school steeds meer divers wordt.

Scholen bevinden zich ergens op de gebogen lijn.

De Bunders bevindt zich op positie ■

Domein 2. De antwoorden op de vragen over de manier van onderwijzen en het *omgaan met verschillen* geven het beeld van een school die

- ☐ basisondersteuning biedt aan leerlingen (passend bij een netwerkschool)
- ☒ enige extra ruimte biedt voor verschillen tussen leerlingen (passend bij een netwerkschool plus)
- ☐ veel extra ruimte biedt voor verschillen tussen leerlingen (passend bij een smalle ondersteuningsschool)
 - ☒ mede door een duidelijke aanpak, gedragen door het volledige team (passend bij een brede ondersteuningsschool)

Domein 3: De vijf velden van voorzieningen

Domein 3. De school heeft meer dan de fundamentele *voorzieningen* voor wat betreft

- ☒ extra 'handen' in de klas, te weten: indien aangekruist toelichten
- ☐ onderwijsmaterialen
- ☐ de ruimtelijke omgeving
- ☒ specialistische expertise
- ☒ contacten met externe relaties

Deze beschikbaarheid van voorzieningen past bij een netwerkschool.

Domein 4: Borging

Domein 4. De borging in de organisatie van de extra ondersteuning voor leerlingen gebeurt

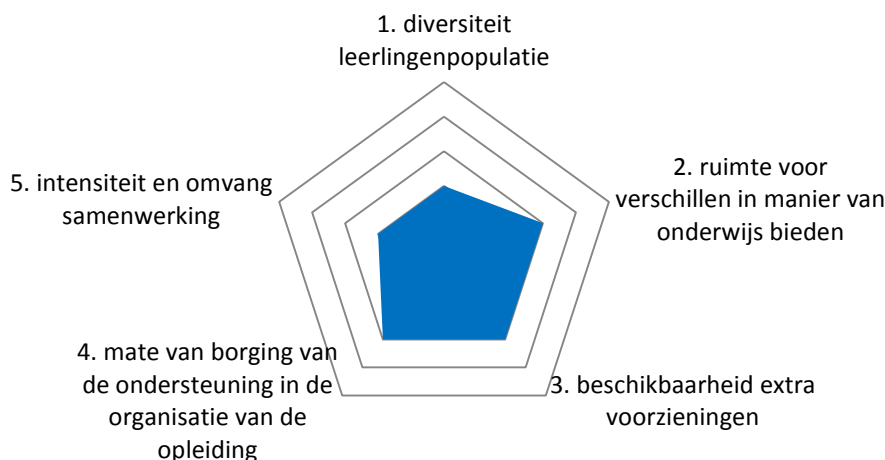
- ☐ op alle gevraagde aspecten overwegend planmatig (passend bij een smalle ondersteuningsschool, een brede ondersteuningsschool en een inclusieve school)
- ☒ op de meeste gevraagde aspecten planmatig, op enkele niet (passend bij een netwerkschool plus)
- ☐ op enkele gevraagde aspecten planmatig, op de meeste niet (passend bij een netwerkschool)
- ☐ op geen enkele van de gevraagde aspecten planmatig

Domein 5: Samenwerking binnen het onderwijs

Domein 5. De samenwerking met onderwijspartners binnen en buiten Plein013 is

- ☐ intensief, in een stevig netwerk met veel partners (passend bij een brede ondersteuningsschool en een inclusieve school)
- ☒ intensief met enkele partners, beperkt met andere (passend bij een smalle ondersteuningsschool)
- ☒ matig intensief met enkele partners, beperkt met andere (passend bij een netwerkschool plus)
- ☐ beperkt (passend bij een netwerkschool)

Het ondersteuningsprofiel in één oogopslag

Over het geheel genomen is De Bunders te karakteriseren als een **netwerkschool**.

Er zijn verbanden tussen de vijf onderdelen van het ondersteuningsprofiel. De diversiteit van de leerlingenpopulatie (1) zegt iets over de noodzaak van omgaan met verschillen (2). De effectiviteit van extra voorzieningen (3) hangt samen met het onderwijsconcept (2). Enzovoort.

Elk van de vijf onderdelen van het profiel is weergegeven op een vijfpuntschaal in een van de punten van bovenstaande vijfhoek: van beperkt (dicht bij het centrum van de vijfhoek) tot ruim (aan de buitenrand van de vijfhoek). Deze visualisatie is bedoeld als 'radar' voor opvallende kenmerken van het profiel; er is geen 'wenselijke' vorm.

Dit profiel geeft een beeld van de situatie op basis van documenten, het interview, de waarnemingen tijdens de observaties, en de informatie die bij het teamgesprek naar boven kwam.

Een korte toelichting, per domein, op de plaatsing in de grafiek vullen wij voor domein 2 tot en met 5 aan met een suggestie voor verdere ontwikkeling, voor *het geval dat* verdere ontwikkeling op dit domein wenselijk is. Dit laatste zeggen wij met nadruk, wij hebben geen opvatting over die wenselijkheid.

1. Over de diversiteit van de leerlingenpopulatie.

Hierbij kijken wij naar een combinatie van achtergrondkenmerken van leerlingen, en kenmerken van leren en gedrag.

Toelichting op de profilering:

14 leerlingen hebben een leerlingengewicht van 0,3 en 1 leerling een gewicht van 1,2.

Hiermee heeft 4 procent van de leerlingen een gewicht, landelijk is dit 12,8 procent. Over het algemeen zijn er weinig verschillen tussen leerlingen voor wat betreft het leerniveau. De school scoort op rekengebied 'blauw' (Cito norm) in alle groepen. Er zijn wel leerlingen die extra ondersteuning behoeven, zowel op het gebied van leerachterstanden als op het gebied van (hoog)begaafdheid. Over het algemeen zijn er weinig verschillen waarneembaar in de leerstijlen van de leerlingen. De verschillen op het gebied van leerstijlen zijn wel zichtbaar bij de leerlingen met achterstanden en/of dyslexie en (hoog)begaafde leerlingen. Voor enkele

leerlingen is een ontwikkelingsperspectief opgesteld. De leerlingen hebben onderling weinig conflicten. Ze worden getypeerd als respectvol, verdraagzaam en loyaal. In enkele groepen is er meer dynamiek door dominante leerlingen.

2. Over de ruimte voor verschillen binnen het onderwijsconcept.

Dit gaat over de manier van lesgeven in de groep. Belangrijk zijn onder meer de wijze waarop de les is ingericht, de diversiteit in het lesmateriaal, en de mate van dialoog of interactie tussen leerkracht en leerling, en tussen leerlingen onderling.

Toelichting op de profilering:

Het rapport IVO uit 2013 en het rapport 2032 heeft het team aan het denken gezet. Men wil de positie van de leerling in het eigen leerproces versterken (eigenaarschap) en het onderzoekend leren centraal stellen. Voor de zaakvakken wordt er al thematisch gewerkt en dat is ook als zodanig in het schoolplan vastgelegd. Er is meer sprake van samen leren en onderzoeken. Het team onderzoekt momenteel de wenselijkheid om te gaan werken in units (groepen 123, 456, 78) waarbij er groepsdoorbrekend gewerkt gaat worden. Het team wil de ervaringen met de zaakvakken doortrekken naar de hoofdvakken. In toenemende mate is er meer ruimte in de verwerking van opdrachten. De leerlingen worden betrokken bij de leerprestaties en toetsen en hiervoor zijn een aantal 'proeftuintjes' ingezet. Voorbeelden daarvan zijn de leerlinggeleide oudergesprekken en portfolio's. De leerlingenraad heeft het initiatief genomen om speelplaatsafspraken te maken.

Als verdere ontwikkeling op dit domein wenselijk is:

De ambitie van de directie om groepsdoorbrekend te gaan werken in units, zal ten goede komen aan het inspelen op diversiteit. De taakgerichtheid en zelfstandigheid van de leerlingen maakt dit ook goed realiseerbaar. De doorwerking van deze veranderingen zal een beroep doen op de leerkrachtvaardigheden. De toerusting van de teamleden op het terrein van klassenmanagement dient planmatig en op maat te geschieden. Daarnaast moet er worden ingezet op het in beeld krijgen van de leerlijnen, want dat is een belangrijke voorwaarde om succesvol de methoden 'los te laten' en minder sturend te laten zijn. Tenslotte zal een duidelijke teamaanpak met betrekking tot het hanteren van verschillende leerstijlen van leerlingen veel rendement gaan opleveren. Voorbeelden hiervan zijn Meervoudige Intelligentie, of de taxonomieën van Gardner en Bloom.

3. Over de beschikbaarheid van extra voorzieningen.

Extra voorzieningen zijn: extra 'handen' in de klas (of klassenverkleining), extra onderwijsmaterialen, extra mogelijkheden in de ruimtelijke omgeving, specialistische expertise, en samenwerking met instanties buiten het onderwijs.

Toelichting op de profilering:

De school heeft de beschikking over onderwijsassistenten en veel stagiaires. Door de opzet van een Brede school is er sprake van regelmatige afstemming met BSO, TSO, peuterspeelzaal en kinderopvang. Daarnaast bestaat er een actief overleg met de scholen in de gemeente Oisterwijk.

Als verdere ontwikkeling op dit domein wenselijk is:

Indien de school kiest voor het werken in units, dan zullen de extra handen flexibel moeten worden ingezet en niet om de klassen te verkleinen.

4. Borging van de ondersteuning in de organisatie van de school.

Van stevige borging is sprake wanneer er beleid, leerlingvolgsystemen, procedures en afspraken zijn, die voor alle betrokkenen helder zijn en door alle teamleden worden toegepast. Een heldere, consistent toegepaste taakverdeling is onderdeel van de borging.

Toelichting op de profilering:

Via handelingsgericht werken (met groepsoverzichten en groepsplannen) stemmen de leerkrachten het aanbod af op de leerlingen met een meer- of minder dan gemiddelde intelligentie. De verwerking geschiedt op drie niveaus. Binnen het leerstofjaarklassensysteem wordt er binnen de groepen met betrekking tot het aanbod op drie niveaus gedifferentieerd. Ook is er sprake van verlengde instructie. Sommige leerlingen kunnen compacten en krijgen verdiepingsstof aangeboden binnen het leerjaar en zo nodig aanvullend aanbod voor leerlingen die dit nodig hebben (zowel naar boven als naar beneden). Incidenteel wordt het jaarklasgebonden aanbod losgelaten als dat noodzakelijk is gezien de onderwijsbehoefte van de leerling.

De school werkt met een protocol voor dyslexie (verklaring en behandeling). Er is geen protocol voor dyscalculie. De uitval ligt eerder op het leesgebied dan op het rekengebied. Voor medische handelingen worden er vooral afspraken gemaakt met de ouders.

Er zijn drie onderwijsblokken per jaar en binnen elk onderwijsblok is er 3 maal een leerlingenoverleg. Tevens is er een overdracht vanuit de groepsoverzichten. In ParnasSys worden alle leervorderingen en leerlinggegevens genoteerd. Via het onderdeel 'ZIE!' wordt de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen in kaart gebracht. Dit schooljaar is hiertoe gestart met een methodisch aanbod en aanvullend instrumentarium.

5. Over de intensiteit en omvang van de samenwerking.

Gekeken wordt naar de mate waarin de begeleiding van de leerling binnen het onderwijs wordt afgestemd met die van de verschillende partners buiten het onderwijs.

Toelichting op de profilering:

Op het gebied van (hoog)begaafdheid is er sprake van afstemming met andere scholen. De school heeft een eigen plusklas voor Cito I en II niveau. Voor 6 leerlingen is het Steunpunt Hoogbegaafde leerlingen ingeschakeld. 5 leerlingen maken gebruik van Intermezzo en 1 leerling is verwezen naar de Talentklas. 13 leerlingen hebben een dyslexieverklaring en een aantal is nog in onderzoek. Men heeft een goed beeld van de andere scholen door de structuur van het vorige samenwerkingsverband (Oisterwijk Moergestel). Men heeft die samenwerking voortgezet. Tweemaal per jaar is er overleg met de SBO waarnaar een leerling is verwezen. De school ervaart geen financiële prikkel als er sprake is van een verwijzing. De school verwijst alleen naar SBO Mozaik te Oisterwijk. De school geeft aan dat het een goede ontwikkeling zou zijn als de SBO tussenarrangementen zou gaan aanbieden. Ook is een vorm van co-teaching denkbaar.

Samenvatting opvattingen en ambities van het team gericht op het omgaan met leerlingen die een speciale ondersteuningsbehoefte hebben:

Er is een teamgesprek gevoerd aan de hand van stellingen. Deze zijn bewust ambigu geformuleerd om de discussie op te roepen. Collega's hebben op persoonlijke titel hun mening gegeven en deze uitlatingen hoeven niet automatisch overeen te stemmen met het schoolbeleid. In het volgende overzicht is de weging van de argumenten op basis van consensus door de aanwezige collega's weergegeven.

Rangorde	Team De Bunders
<div> <div>sterk argument of belangrijk</div> <div> </div> <div>zwak argument of minder belangrijk</div> </div>	11 Dankzij Passend Onderwijs worden leerkrachten nog deskundiger.
	7 Door de methodesturing in het onderwijs creëren wij 'buitenbeentjes'.
	5 De veiligheid in de groep wordt in hoge mate bepaald door leerkrachtvaardigheden.
	4 Door Passend Onderwijs krijgt de 'gewone' leerling te weinig aandacht.
	6 Liever klassenverkleining dan extra handen.
	1 De reistijd voor een leerling mag niet meer zijn dan een half uur heen en een half uur terug.
	3 Veel 'zorg' leerlingen op een school schrikt ouders af – dat is geen goede PR.
	8 Ouders hebben geen verstand van onderwijs en daarom kan de school beter bepalen wat een passend onderwijsaanbod is.
	10 Hoe homogener de groep, des te beter de leerprestaties.
	9 Liever arrangementen op aparte leslocaties, dan arrangementen in de reguliere klas.
	2 Ik merk niet zoveel van Passend Onderwijs.
	12 Aanmelding is een ding: een leerling kan de school veel geld gaan kosten.

De leerkrachten geven aan dat door ervaring kan worden geleerd, maar specialisten zullen ze niet worden. Er wordt nu wel gericht en anders naar leerlingen gekeken, meer naar behoeften en minder naar tekortkomingen. Men erkent dat er sprake kan zijn van methodesturing en dat het voldoen aan de norm van de methode verschillen creëert tussen leerlingen. De leerkracht is van belang voor de veiligheid in de groep en dat geldt ook voor de leerlingvaardigheden, want zij dragen ook verantwoordelijkheid. Bepaald gedrag van leerlingen eist de aandacht op van de leerkracht en dat werkt door in aandacht voor de gemiddelde leerling. Het team is verdeeld in hun voorkeur voor klassenverkleining of extra handen in de groep. Per vak zal het kunnen verschillen en dan is flexibiliteit van belang. Ook is het lastig voor het team om zich uit te spreken voor heterogeniteit. Men ziet wel potentiële voordelen, zoals het leren van elkaar door de leerlingen, maar men ziet tegelijkertijd wat dit op het gebied van klassenmanagement betekent voor de leerkracht. Tenslotte wordt de inbreng van ouders belangrijk geacht.

Bijlage: Opbrengsten interview

Domein 1: de diversiteit van de leerlingenpopulatie:

De leerlingen op de school verschillen in hun achtergrond v.w.b.:

- *opleidingsniveau van de ouders, sociaaleconomische achtergrond:*

- ☒ weinig, het opleidingsniveau en de sociaaleconomische achtergrond is over het algemeen
- ☐ laag
- ☐ gemiddeld
- ☒ hoog
- ☐ matig
- ☐ sterk

toelichting

Over het algemeen zijn de ouders op een bovengemiddeld tot hoog niveau opgeleid. Ook de sociaaleconomische achtergrond is bovengemiddeld. 14 leerlingen hebben een leerlingengewicht van 0,3 en 1 leerling een gewicht van 1,2. Hiermee heeft 4 procent van de leerlingen een gewicht, landelijk is dit 12,8 procent.

- *thuis taal:*

- ☒ weinig
- ☐ matig
- ☐ sterk

toelichting

In de gezinnen wordt de Nederlandse taal gesproken.

- *culturele achtergrond*

- ☒ weinig
- ☐ matig
- ☐ sterk

toelichting

Er zijn weinig verschillen in de culturele achtergrond van de leerlingen. De directeur typeert de school als een 'witte school'.

De leerlingen op de school verschillen v.w.b.:

- *niveau van leren*

- ☒ weinig
- ☐ matig
- ☐ sterk

toelichting

Over het algemeen zijn er weinig verschillen tussen leerlingen voor wat betreft het leerniveau. De school scoort op rekengebied 'blauw' (Cito norm) in alle groepen. Er zijn wel leerlingen die extra ondersteuning behoeven, zowel op het gebied van leerachterstanden als op het gebied van (hoog)begaafdheid.

- *leerstijlen*

☒	weinig
☐	matig
☐	sterk

toelichting

Over het algemeen zijn er weinig verschillen waarneembaar in de leerstijlen van de leerlingen. De verschillen op het gebied van leerstijlen zijn wel zichtbaar bij de leerlingen met achterstanden en/of dyslexie en (hoog)begaafde leerlingen.

Hoeveel leerlingen hebben

- *speciale behoeften in het verwerken van informatie*

☒	weinig (minder dan 20 %)
☐	een matig aantal (20 tot 40 %)
☐	veel (meer dan 40%)

toelichting

Voor geen enkele leerling is een ontwikkelingsperspectief opgesteld. Op het gebied van (hoog)begaafdheid is er sprake van afstemming met andere scholen. De school heeft een eigen plusklas voor Cito I en II niveau. Voor 6 leerlingen is het Steunpunt Hoogbegaafde leerlingen ingeschakeld. 5 leerlingen maken gebruik van Intermezzo en 1 leerling is verwezen naar de Talentklas. 13 leerlingen hebben een dyslexieverklaring en een aantal is nog in onderzoek.

leerlingen waarvoor een ontwikkelingsperspectief is opgesteld			0	
arrangementen Plein013			<i>schooljaar</i> 2014-2015	<i>schooljaar</i> 2015-2016
leerlingen voor wie Taalhulp ingeschakeld			0	0
leerlingen gebruik makend van Taalklas			0	0
leerlingen naar Taalschool verwezen			0	0
leerlingen naar Topklas verwezen			0	0
leerlingen voor wie Steunpunt Hoogbegaafde II ingeschakeld			4	6
leerlingen gebruik makend van Intermezzo			4	5
leerlingen verwezen naar Talentklas			2	1
<i>schooljaar</i>	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
aantal zittenblijvers ³	1 ¹ +6	2 ¹ +4	0 ¹ +3	2 ¹ +4

- *speciale behoeften in het gedrag, in de omgang (begrenzing van het gedrag, stimulering tot activiteit, begrip van de sociale omgang)*

- ☒ weinig (minder dan 20 %)
☐ een matig aantal (20 tot 40 %)
☐ veel (meer dan 40 %)

toelichting

De leerlingen hebben onderling weinig conflicten. Ze worden getypeerd als respectvol, verdraagzaam en loyaal. In enkele groepen is er meer dynamiek door dominante leerlingen. De school wordt niet gevraagd door andere basisscholen om leerlingen op te vangen die iets speciaals vragen op sociaal-emotioneel gebied. De school staat op incidentele basis hiervoor wel open. Men is hierin niet proactief en er is geen geformuleerde ambitie. In het overleg van Moergestel (LEA) is dit wel onderwerp van gesprek. Er is op dit moment geen aanleiding om de huidige patronen te veranderen.

<i>schooljaar</i>	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015
verwijzingen sbo ⁴	2	1	2	2

³ Inclusief de zittenblijvers in de kleutergroepen.

⁴ sbo= speciaal basisonderwijs

Domein 2: de ruimte die de manier van lesgeven biedt voor speciale ondersteuningsbehoeften,

Tijdens het interview is gevraagd de manier van lesgeven te plaatsen op een aantal dimensies.

Karakteriseer het onderwijs op de school op de onderstaande dimensies. Een '1' betekent sterk in de richting van de eerste pool en een '4' sterk in de richting van het tweede uiterste.

	1	2	3	4	
overdragen van kennis	☐	☒	☐	☐	zelf ontdekken
kennis verwerven	☐	☒	☐	☐	werken met kennis
klassikaal leren	☐	☒	☐	☐	individueel en groepjes-leren
sturing van het leren door de leerkracht	☐	☒	☐	☐	leerlingen sturen eigen leren
alle leerlingen op basisniveau brengen	☐	☒	☐	☐	het maximale uit elke leerling halen
leerstof bepaalt leerweg	☐	☒	☐	☐	beginsituatie leerling bepaalt leerweg
nadruk op gestructureerde opdrachten	☐	☒	☐	☐	nadruk op vrije opdrachten
gelijke normering prestaties	☐	☒	☐	☐	beoordeling t.o.v. eerdere eigen prestaties
beoordeling door leerkracht	☐	☒	☐	☐	zelfbeoordeling door leerling
evaluatie onderwijs door leerkracht	☐	☒	☐	☐	evaluatie samen met leerlingen

toelichting

Het rapport IVO uit 2013 en het rapport 2032 heeft het team aan het denken gezet. Men wil de positie van de leerling in het eigen leerproces versterken (eigenaarschap) en het onderzoekend leren centraal stellen. Voor de zaakvakken wordt er al thematisch gewerkt en dat is ook als zodanig in het schoolplan vastgelegd. Er is meer sprake van samen leren en onderzoeken. Voor de zaakvakken geldt in de tabel dan ook een '3'. Voor de hoofdvakken is er nog sprake van een '2'. Het team onderzoekt momenteel de wenselijkheid om te gaan werken in units (groepen 123, 456, 78) waarbij er groepsdoorbrekend gewerkt gaat worden. Het team wil de ervaringen met de zaakvakken doortrekken naar de hoofdvakken. In toenemende mate is er meer ruimte in de verwerking van opdrachten. De leerlingen worden betrokken bij de leerprestaties en toetsen en hiervoor zijn een aantal 'proeftuintjes' ingezet. Voorbeelden daarvan zijn de leerlinggeleide oudergesprekken en portfolio's. De leerlingenraad heeft het initiatief genomen om speelplaatsafspraken te maken.

Hoe wordt binnen de school met speciale onderwijsbehoeften omgegaan?

Via handelingsgericht werken (met groepsoverzichten en groepsplannen) stemmen de leerkrachten het aanbod af op de leerlingen met een meer- of minder dan gemiddelde intelligentie. De verwerking geschiedt op drie niveaus. Binnen het leerstofjaarklassensysteem wordt er binnen de groepen met betrekking tot het aanbod op drie niveaus gedifferentieerd. Ook is er sprake van verlengde instructie. Sommige leerlingen kunnen compacten en krijgen verdiepingsstof aangeboden binnen het leerjaar en zo nodig aanvullend aanbod voor leerlingen die dit nodig hebben (zowel naar boven als naar beneden). Incidenteel wordt het jaarklasgebonden aanbod losgelaten als dat noodzakelijk is gezien de onderwijsbehoefte van de leerling.

De school werkt met een protocol voor dyslexie (verklaring en behandeling). Er is geen protocol voor dyscalculie. De uitval ligt eerder op het leesgebied dan op het rekengebied. Voor medische handelingen worden er vooral afspraken gemaakt met de ouders.

Reactie op speciale onderwijsbehoeften

- ☐ vooral met individuele aandacht, buiten de groep
- ☒ vooral met individuele aandacht, in dezelfde ruimte, maar apart van de groep
- ☒ vooral met groepsaandacht in homogene subgroepen
- ☒ vooral met individuele aandacht geïntegreerd in de groepsaanpak

toelichting

De school wil de ondersteuning zoveel mogelijk in de groepen organiseren. Verder is bepalend wat passend voor de leerling is, wat de leerling nodig heeft en hoe dat vorm gegeven moet worden. De individuele aandacht geïntegreerd in de groepsaanpak is meer aan de orde door het werken met groepsplannen in overleg en afstemming met alle betrokkenen. De inzet is om alle leerlingen zoveel mogelijk te laten meedoen met de groep. In de zorgzuil is het handelingsgericht werken geborgd met daaraan gekoppeld de arrangementen voor individuele leerlingen. Complexiteit van de hulpvragen (kindgebonden kenmerken en co-morbiditeit, soms gecombineerd met thuisproblematiek) zijn de voornaamste redenen voor verwijzing. Ook vormt onbeïnvloedbaar oppositioneel gedrag de grens.

Differentieert de onderwijsaanpak van de school voor verschillen op leerstijlen van leerlingen (reproductiegericht, ervaringsgericht, betekenisgericht, oplossingsgericht)?

- ☐ ja, dat is geïntegreerd in de onderwijsaanpak van de school
- ☒ incidenteel, als een leerling opvalt op leerstijl – of incidenteel, door enkele leerkrachten
- ☐ nee, niet of nauwelijks

toelichting

Het schoolteam differentieert incidenteel op leerstijlen, als een leerling opvalt op een bepaalde leerstijl. De leerkrachten moeten nu nog leren om de onderwijsbehoeften van de leerlingen in beeld te krijgen. Vooral in het geval van hoogbegaafdheid is dit groeiend. Er is bij enkele leerkrachten voldoende kennis over leerstijlen, maar dit wordt nog niet altijd bewust toegepast. In de kleutergroepen is er aandacht om dit te verweven in het reguliere groepsaanbod (netwerk JRK van Plein013). In de groepsoverzichten wordt in kaart gebracht hoe leerlingen leren. Er is sprake van veel verschillende wijzen van aanbod, zelfonderzoeken, samenwerkingsvormen. Het inspelen op de verschillende leerstijlen is nog geen teambrede aanpak, maar het heeft de aandacht van het team. Eventueel werkt dit door naar een onderliggend theoretisch model, zoals Meervoudige Intelligentie.

Hoe zijn groepen/klassen ingedeeld (welke leerjaren worden gemengd, wat is de omvang van de groepen en de bezetting met leerkrachten)?

beschrijving

Op de teldatum van 01-10-2015 waren er 351 leerlingen ingeschreven, verdeeld over 14 groepen. De groepsgrootte is gemiddeld 25 leerlingen, maar dat kan per leerjaar verschillen. De school kiest als groepeeringsvorm vooralsnog voor het samenstellen van jaargroepen. Gezien de leerlingenaantallen was het niet mogelijk om allemaal parallelgroepen te formeren, waardoor er één groep een combinatiegroep is, namelijk 5/6. De kleutergroepen worden bewust samengesteld als combinatiegroepen 1-2. Er wordt gewerkt met het leerstofjaarklassensysteem, waarbij de lesmethoden overwegend het aanbod bepalen. Vanaf schooljaar 2016-2017 zal de groepeeringsvorm gefaseerd overgaan naar die van Units 4,5,6-jarigen, 7,8,9-jarigen en 10,11,12-jarige leerlingen. Doel daarvan is ook organisatorisch beter aan te sluiten op leerstofaanbod aan en leerbehoeften van kinderen.

Karakterisering van het onderwijs op de school.

Hoe groot is naar uw inschatting:

het percentage leerkrachten dat in de kerndoelen en leerlijnen (minimaal van het eigen leerjaar) beheerst (parate kennis):

40%. De methodedoelen zijn goed in beeld, maar dit geldt niet voor de onderliggende leerlijnen van de methoden. Leerkrachten 'spelen' dan ook weinig met de methoden. De bovenbouw maakt wel keuzen in de taalblokken.

het percentage leerkrachten dat in staat is didactisch maatwerk te leveren voor leerlingen:

70% - 80%. Vanuit de groepsplannen is er een aanbod op drie niveaus. Leerlingen die daarbuiten vallen krijgen via de IB-er en/of consultant een aangepast aanbod. Daarnaast kunnen de plusleerlingen compacten.

het percentage leerkrachten dat in staat is pedagogisch maatwerk te leveren voor leerlingen:

90%. De leerkrachten zijn goed in staat om op dit gebied de leerlingen te begeleiden. Slechts bij enkele leerlingen ontstaat een knelpunt.

het percentage leerkrachten dat initiatief neemt tot dialoog met de leerling om het lesaanbod af te stemmen op de ondersteuningsbehoefte van de leerling:

<50%. Het aanbod wordt vooral bepaald door de standaard lesmethoden. De leerkrachten lichten toe waarom bepaalde leerstof wordt aangeboden. Er is sprake van differentiatie in hoeveelheid en tijd. Incidenteel is er sprake van grote aanpassingen.

de mate waarin de begeleiding een individuele aanpak is dan wel een teamaanpak

☐	vooral individuele aanpak van leerkrachten
☒	aanpak gedeeld door enkele leerkrachten
☐	teamaanpak

toelichting

Uit de lesbezoeken is gebleken dat er verschillen bestaan in de leerkrachtstijl en leerkrachtvaardigheden. In augustus 2016 moet volgens de directeur duidelijk zijn wat de vorm is waarin thematisch gewerkt gaat worden in de zaakvakken en wat dit gaat betekenen voor de hoofdvakken. Op dit moment is het team aan het oriënteren door middel van schoolbezoeken.

de mate waarin (ouders en) leerling betrokken worden bij de manier van lesgeven

☒	niet of nauwelijks
☐	soms
☐	vaak

toelichting

De leerkrachten bepalen de wijze van lesgeven. Het team waardeert de inbreng van ouders over hun eigen kind, omdat zij hun kind het beste kennen.

Teamexpertise

*Op welke onderwerpen is er sprake van teamexpertise (expertise die gedeeld wordt door **alle** leden van het team, en die door **alle** leden van het team in samenwerking in praktijk gebracht wordt)? Voorbeelden zijn teamexpertise op bepaalde didactische of gedragsmatige aanpakken, of teamexpertise in het betrekken van ouders en leerlingen bij de bepaling van de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen.*

Beschrijving teamexpertise

Geïntegreerd in de teamaanpak en geïnternaliseerd in het handelen van alle medewerkers is aanwezig:

X Een teamaanpak op gedrag (afspraken op papier en werkend in de praktijk)

X Competenties om ouders als partner te betrekken bij de onderwijszorg voor hun kind

Toelichting: De school stelt dat ze een netwerkschool zijn en dat graag willen blijven.

Nog niet in de volle breedte aanwezig is:

X Kennis over opvattingen en aanpakken in de onderwijszorg (handelingsgericht werken, werken met leerlijnen, onderwijsconcepten gebaseerd op onderwijsbehoeften van leerlingen zoals coöperatief leren)

X Kennis over onderwijszorgvoorzieningen rond de school en in de regio

X Een teamaanpak op gedrag (afspraken op papier en werkend in de praktijk)

X Competenties om ouders als partner te betrekken bij de onderwijszorg voor hun kind

Toelichting: 1. Een set van beschreven competenties voor elke leerkracht: NEE

2. Gebruik maken van elkaars competenties binnen het team en inzetbaar naar specifieke ouders: JA

Domein 3: de beschikbaarheid van extra voorzieningen

op de leslocatie:

- Extra begeleiding
 - in de klassen/groepen: welke functies voor welke aantallen uur p.w. beschikbaar?

Te gebruiken afkortingen voor functionarissen:

(Lkr. = leerkracht, Vlkr. = vakleerkracht, OA = onderwijsassistent, RT = remedial teacher, AB = ambulante begeleider, OU = ouder/verzorger, LIO = leerkracht in opleiding, ST = stagiaire)

Groep	Functionaris(sen)	Aantal uren per week	¹ : Aantal ll.=25/grp
1/2a	VRWRT+ST	1 + ST> 8	2*4
1/2b	OA+VRWRT+ST	1+1 +ST>8	OA groep RT 2*4
1/2c	VRWRT	1 + ST>16	2*4
3a	reïntegrerende collega	10 tot 20 uur	groep
3b	ST	28	groep
4a	OA+ST	1,2 + ST>16	groep
4b	OA	0,3	groep
5	OA+ST	2,4 + ST>8	groep
5/6	OA	5,75 +ST>16	groep
6	OA	18	groep
7a	OA +LIO	1,75 + LIO>20 + ³	groep
7b	OA +LIO	4,25 + LIO>20 + ³	groep
8a	ST	16	groep
8b	ST	16	groep
Grp4b	OA,RT	7	1 ll. visueel. beperkt
Grp4a	OA,RT	1,5	1 ll. lich beperkt(gym)
Div indiv ll'n	OA,RT	2,6	6 ll.'n
IB	ST pedagogiek	20	TSO management
ICT	ST ICT	32	ICT onderst groep
dir	ST zij instromer	16	Leertraject 3 mnd
Extra LIO	2 afstudeerders	40+16	Schoolontwik OJW

- **buiten** de klassen/groepen: *welke functies voor welke aantallen uur p.w. beschikbaar?*

VRWRT= vrijwillige lkr in WIA werkt als RT met toestemming uitkeringsinstantie; 3,5 uur per week met groepjes leerlingen onderbouw

- ¹. Extra uren in groepen: 232
- ². Extra uren 32 indiv. leerlingen: 14
- ³. Extra uren algemeen schoolontwikkeling: 124

- *Speciale onderwijs/werkmaterialen voor leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften beschikbaar binnen de school:*

Beschikbare onderwijsmaterialen met speciale didactische kenmerken

Aangepaste leerlijnen:

gericht op visuele informatieverwerking, nl. ja één leerling

uitgaand van sterk eigen probleemoplossend vermogen, nl. ja, hoogbegaafdheidmaterialen

Beschikbare onderwijsmaterialen met speciale pedagogisch/psychologische kenmerken

Onderwijsmaterialen ondersteunend bij:

methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling, nl Handleiding voor Jezelf, Kist van de Keizer

Aanpassingsvermogen aan kindspecifieke fysieke belemmeringen (in aanvulling op de didactische materialen)

Aanwezige materialen: 5 'sissel'-kussens voor hyperactieve kinderen,

MRT-materialen⁵ : heel veel

aangepast schrijfmateriaal: ja

aangepast meubilair): ja

⁵ MRT=motorische remedial teaching

- *Ruimtelijke voorzieningen, in en rond de school*

aparte extra ruimtes voor didactische begeleiding

extra grootte van de lokalen, gangen en speel/gymruimten, handenarbeidlokaal/atelier/technieklokaal

speel-/gymlokaal, keuken (voor leerlingen) deel van bredeschool, nl. in BSO-ruimte

apart speelwerklokaal voor onderbouw: computers, vloer om te bouwen, uitsplitsruimte

aparte extra ruimtes voor bewegingsbehoeften

rolstoeltoegankelijkheid

aparte extra ruimtes voor verzorging / rust

Geen ruimtes daarvoor aanwezig.

buitenruimten

- ☐ een speelplein met extra kwaliteit
- ☐ schooltuin, deel van brede school samen met wijkbewoners

- Specialistische expertise op hbo/wo-niveau

• Binnen school	Buitenschools, snel toegankelijk	Expertiseveld
X Ja	X Ja	Visuele beperkingen, steeds meer expertise aanwezig
X Nee	X Ja	Auditieve beperkingen
X Nee	X Ja	Spraakmoeilijkheden en taalstoornissen
X Nee	X Nee	Verstandelijke beperkingen
X Ja	X Ja	Motorische beperkingen
X Nee	X Ja	Beperkingen door chronische ziektes
X Ja	X Ja	Autisme Spectrum Stoornissen (ASS)
X Ja	X Ja	ADHD en ADD
X Nee	X Ja	Angst- en hechtingsstoornissen
X Nee	X Nee	Overige psychiatrische aandoeningen
X Ja	X Ja	Gedragsproblemen
X Ja	X Ja	Dyslexie
X Nee	X Ja	Onderwijsachterstanden andere culturen

Toelichting: Binnen school: ook Hoogbegaafden via speciale Plusklas en aanbod Spaans en Schaken

Bovenschoolse plusgroep

- Samenwerking met instanties buiten het onderwijs.

	<i>Nooit</i>	<i>Sporadisch</i>	<i>Regelmatig</i>	<i>Vaak</i>	<i>GHP</i> ⁶	<i>Contact- persoon</i> ⁷
SMW	☐	☐	x	☐	☐	Kim Wouda
Bureau Jeugdzorg	x	☐	☐	☐	☐	
GGD	☐	☐	x	☐	☐	Annerieke Vos
GGZ	☐	x	☐	☐	☐	
MEE	x	☐	☐	☐	☐	
kinderziekenhuis	x	☐	☐	☐	☐	
revalidatiekliniek	☐	x	☐	☐	☐	Leypark
justitiële inrichting	x	☐	☐	☐	☐	
KDC	x	☐	☐	☐	☐	
MKD	x	☐	☐	☐	☐	
Gemeente: brede school	☐	☐	☐	x	☐	Léonie Aarts Elja Barten
Gemeente: VVE	x	☐	☐	☐	☐	
Gemeente: schakelklassen	x	☐	☐	☐	☐	
Gemeente: ketenzorg	x	☐	☐	☐	☐	
Overleg BOOM/OPMAAT Scholen in gem Oisterwijk	☐	☐	☐	x	☐	
2 consulenten Plein013	☐	☐	☐	x	☐	Yvonne Hoosemans Karli van Veen

Domein 4: de borging van de extra ondersteuning in de organisatie van de school

⁶ GHP=gemeenschappelijk handelingsplan (één kind, één plan).

⁷ Lkr. = leerkracht, Vlkr. = vakleerkracht, OA = onderwijsassistent, RT = remedial teacher, AB = ambulant begeleider, OU = ouder / verzorger.

- *het 'eigenaarschap' van de extra ondersteuning: wie is verantwoordelijk voor een goed verloop van het onderwijsleerproces van de leerling met speciale ondersteuningsbehoeften?*
De groepsleerkracht en de intern begeleider verzorgen in samenwerking de onderwijsondersteuning middels de groepsoverzichten en groepsplannen.

- *de plaats van de extra ondersteuning binnen het beleid van de school*

Rol van de consulent: Met toestemming van de ouders worden leerlingen proactief besproken in plaats van reactief in wisselende samenstellingen (ouders, leerkracht, IB). De rol is meedenken, observeren, protocollen maken, ondersteuning van de IB-er en basisondersteuning, analyse van de behoeften. De school is blij met de weinige bureaucratie want de consulenten zijn in huis. Plein013 moet aandacht besteden aan de match tussen consulent en wat de school nodig heeft. Het besluit van Plein013 om de consulenten na twee jaar weer te verplaatsen is niet handig, want de consulenten moeten het schoolklimaat goed in zicht krijgen.

- *volgsystemen voor de didactische voortgang, en voor de sociaal-emotionele voortgang*
In ParnasSys worden alle leervorderingen en leerlinggegevens genoteerd. Via het onderdeel 'ZIEN!' wordt de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen in kaart gebracht. Vorig schooljaar is hiertoe gestart met een methodisch aanbod -Goed Gedaan- en aanvullend instrumentarium, coaching van leerkrachten, alsmede incidenteel Sova-training (kanjertraining, meidenvenijn in verband met groepsvorming en leerkrachtgedrag).

- *planmatige aanpak van de extra ondersteuning: signalering, besprekingen, evaluaties, overdrachten e.d. (bijvoorbeeld a.d.h.v. de één-zorgroute)*

Er zijn drie onderwijsblokken per jaar en binnen elk onderwijsblok is er 3 maal een leerlingenoverleg. Tevens is er een overdracht vanuit de groepsoverzichten.

- *aanwezigheid van protocollen (dyslexie, dyscalculie, medische begeleiding zoals bijv. bij suikerziekte, pesten)*

De school werkt met een protocol voor dyslexie (verklaring en behandeling). Er is geen protocol voor dyscalculie. De uitval ligt eerder op het leesgebied dan op het rekengebied. Voor medische handelingen worden er vooral afspraken gemaakt met de ouders.

- *wat is de rol van de ouders en de mate van betrokkenheid bij:*

- *het vaststellen van de onderwijsbehoefte van de leerling*
- *het bepalen van de onderwijsbegeleiding voor de leerling*
- *het uitvoeren van de onderwijsbegeleiding voor de leerling*
- *het evalueren van de onderwijsbegeleiding voor de leerling*

De wijze waarop ouders worden geïnformeerd (mate van betrokkenheid/partnerschap) verschilt. In het geval van een leerling met een speciale hulpvraag worden de ouders actief betrokken bij het vaststellen van de speciale onderwijsbehoeften. Er is veel overleg en contact, tenminste 3 à 4 maal per schooljaar met alle betrokkenen. De aanwezige ouder is positief over het team, want ze heeft meerdere leerkrachten meegemaakt en derhalve een goed zicht op het team. Ze heeft veel afstemming ervaren met betrekking tot behoeften en begeleiding. Dit resulteerde in een gezamenlijke aanpak op school en thuis. De ondersteunende instantie Visio geeft ook aan dat het goed samenwerken is met dit team.

Domein 5: de intensiteit en omvang van de samenwerking met anderen in het onderwijs

- *Hoe ziet de samenwerking er uit met de andere scholen waarmee de school haar voedingsgebied deelt? Kent de school de andere scholen, bijvoorbeeld hoe de andere scholen omgaan met extra ondersteuning en hoe zij omgaan met verschillen?*

Men heeft een goed beeld van de andere scholen door de structuur van het vorige samenwerkingsverband (Oisterwijk Moergestel). Men heeft die samenwerking voortgezet.

- *Hoe ziet de samenwerking er uit met de overige reguliere basisscholen binnen Plein013?*

Hier heeft men weinig zicht op, want de regio is erg groot. Dichterbij liggen de 'eigen' scholen. Het IB netwerk vanuit Plein013 is nog teveel informatieoverdracht.

- *Hoe ziet de samenwerking er uit met de andere scholen binnen het eigen schoolbestuur?*

Driemaal per jaar is er een IB netwerk in het eigen bestuur, tevens is er een directieoverleg (soms bestuursoverstijgend op niveau van Moergestel).

- *Hoe ziet de samenwerking er uit met de centrale diensten van Plein013?*

Er is overleg met het Steunpunt Hoogbegaafdheid. Er is geen fysiek contact met het loket van Plein013, want alles verloopt via het systeem. De TLV aanvragen verlopen op zich goed, maar er zijn teveel systemen naast elkaar die niet met elkaar matchen. Het resultaat is dat documenten slecht leesbaar zijn.

- *Hoe ziet de samenwerking er uit met de voor- en vroegschoolse instellingen, en met het voortgezet onderwijs?*

De contacten met het VO verlopen via de leerkrachten van groep 8. Door de brede school opzet is BSO/TSO in huis, evenals peuterspeelzaal en kinderdagverblijf. De IB-er heeft veel contact met deze voorzieningen en het management.

- *Hoe ziet de samenwerking er uit met de scholen voor sbo en so?*

Tweemaal per jaar is er overleg met de SBO waarnaar een leerling is verwezen. De school ervaart geen financiële prikkel als er sprake is van een verwijzing. De school verwijst alleen naar SBO Mozaik te Oisterwijk. De school geeft aan dat het een goede ontwikkeling zou zijn als de SBO tussenarrangementen zou gaan aanbieden. Ook is een vorm van co-teaching denkbaar.